

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo

Intervencija dobrobit živali v letu 2023

Usposabljanje JSKS, 17. 1. 2023

Peter Nagode

Sektor za trajnostno kmetijstvo, MKGP

Intervencija dobrobit živali

Uredba o intervenciji dobrobit živali za leto 2023 (Uradni list RS, št. 166/22)

določa vsebino in izvedbo intervencije dobrobit živali z določitvijo:

- **upravičencev** (nosilci kmetijskih gospodarstev),
- **splošnih pogojev** (usposabljanje v letu prve oddaje zahtevka),
- **vstopnih pogojev** (pregled gospodarstva (prašiči) in število živali oziroma GVŽ),
- **trajanja obveznosti** (enoletna intervencija),
- **podintervencij in nabora možnih zahtev** ter pogojev za njihovo izpolnjevanje znotraj posamezne podintervencije,
- **višine plačil** ter
- **podrobnejših izvedbenih pravil v zvezi s kontrolami in sistemom upravnih sankcij.**

Intervencija dobrobit živali

Intervencija dobrobit živali se bo v letu 2023 izvajala v štirih podintervencijah, in sicer za:

1. prašiče (podintervencija DŽ – prašiči),
2. govedo (podintervencija DŽ – govedo),
3. drobnico (podintervencija DŽ – drobnica) in
4. konje (podintervencija DŽ – konji).

Namen intervencije DŽ je spodbujanje kmetijskih gospodarstev k izpolnjevanju zahtev za dobrobit živali, ki presegajo predpisane zahteve ravnanja, navedene v uredbi, ki ureja pogojenost, in običajno rejsko prakso, ki je v skladu z Uredbo 2021/2115/EU opredeljena za te zahteve v strateškem načrtu SKP.

Intervencija dobrobit živali

Upravičenec do plačil iz intervencije DŽ je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki se **prostovoljno** vključi v eno ali več podintervencij intervencije DŽ in izpolnjuje pogoje iz te uredbe.

Trajanje obveznosti – enoletna obveznost

Vlaganje zahtevkov

Zahtevki za podintervencijo DŽ – govedo, podintervencijo DŽ – drobnica in podintervencijo DŽ – konji se vlagajo za kmetijsko gospodarstvo. Zahtevke za podintervencijo DŽ – prašiči pa se, kjer je na kmetijskem gospodarstvu več gospodarstev, vložijo za vsako posamezno gospodarstvo, za katero se podintervencija DŽ – prašiči uveljavlja.

Splošni pogoj – usposabljanje

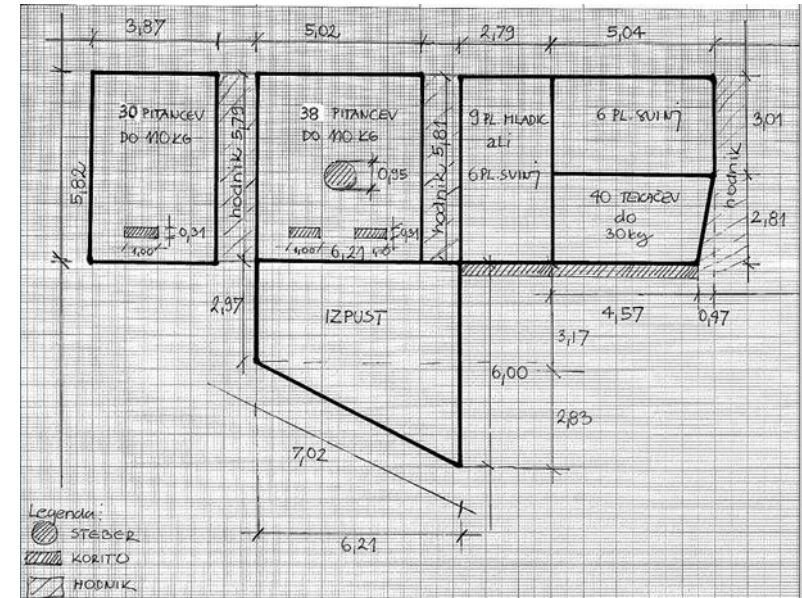
Upravičenec mora opraviti usposabljanje v obsegu najmanj 4 ure v zvezi z vsebinami s področja dobrobiti živali **v letu prve oddaje zahtevka za intervencijo dobrobit živali v tekočem programskem obdobju**. V letošnjem letu mora biti usposabljanje opravljeno najpozneje do 15. decembra 2023.

Podintervencija DŽ – prašiči

Vstopni pogoj (1)

Izdelan pregled gospodarstva in vnos podatkov v CRPš

Pregled gospodarstva obsega pregled in popis podatkov o objektih na gospodarstvu, podatkov o številu plemenskih svinj in plemenskih mladic ter številu tekačev in pitancev, pregled pogojev za izpolnjevanje posamezne zahteve iz uredbe, določitev največjega dovoljenega števila živali v primeru uveljavljanja zahtev za večjo neovirano talno površino in izris tlorisa za posamezen objekt na gospodarstvu, v katerem je bil opravljen pregled izpolnjevanja zahtev. Podatke mora izvajalec pregleda vnesti v centralni register prašičev (CRPš) najpozneje en dan pred oddajo zahtevka.

Pregled gospodarstva izvaja Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja!

Nosilci kmetijskih gospodarstev na ARSKTRP po telefonu na številko **01 580 77 92** ali po elektronski pošti na naslov dzpregled.aktrp@gov.si sporočijo, da želijo v letu 2023 vstopiti v podintervencijo DŽ – prašiči in da se za njihovo gospodarstvo izvede pregled. **Rok za sporočanje je do vključno 31. januarja 2023.**

Podintervencija DŽ – prašiči

Vstopni pogoj (2)

Na dan pregleda gospodarstva mora upravičenec na posameznem gospodarstvu, za katero uveljavlja intervencijo za prašiče, rediti:

- **10 ali več plemenskih svinj oziroma plemenskih mladic,**
- **50 ali več tekačev oziroma**
- **50 ali več pitancev.**

Podatek o številu prašičev na 1. januar 2023 so morali nosilci KMG sporočiti **do vključno ponedeljka 9. januarja 2023.**

Sporočanje staleža

Podatke o staležu prašičev na prvi dan v mesecu je treba sporočiti v centralni register prašičev (CRPš) najpozneje do sedmega dne v mesecu za tekoči mesec. Če je sedmi dan sobota, nedelja ali praznik, se zadnji dan za poročanje prenese na prvi naslednji delovni dan. Upravičenci sporočajo podatke o staležu prašičev neposredno v CRPš v elektronski obliki ali prek pooblaščenih organizacij. Sporoča se število prašičev po kategorijah: **sesni pujski, tekači, pitanci, plemenske svinje in plemenske mladice.**

Podintervencija DŽ – prašiči

Nabor možnih zahtev (1)

Plemenske svinje in plemenske mladice:

- skupinska reja z izpustom – **plačilo 41,06 EUR/GVŽ**.
- **15 % večja neovirana talna površina** na žival v skupinskih boksih od površine določene s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali – **plačilo 121,06 EUR/GVŽ**,

Število živali v skupini	Plemenske mladice	Plemenske svinje
5 ali manj	2,07 m ²	2,85 m ²
6 do 39	1,89 m ²	2,59 m ²
40 ali več	1,70 m ²	2,33 m ²
polna tla*	1,09 m²	1,50 m²

* V polnih tleh je lahko največ 15 % drenažnih odprtin.

- dodatna ponudba strukturne voluminozne krme – **dodajanje po volji (*ad libitum*)** – **plačilo 69,75 EUR/GVŽ**,

Za strukturno voluminozno krmo se štejejo slama žit in sveže, silirane ali posušene poljščine, sestavljene iz trave, metuljnic ali zelišč, ki se običajno opisujejo kot silaža, senaža, seno (mrva) ali zelena krma in koruzna silaža (silirane cele rastline koruze ali njihovi deli). Strukturna voluminozna krma se lahko poklada v korito, na tla v boksu ali v jasli različnih izvedb.

Podintervencija DŽ – prašiči

Nabor možnih zahtev (2)

Tekači in pitanci:

- **15 % večja neovirana talna površina** na žival v skupinskih boksih od površine določene s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali, **40% površine boksa morajo biti polna tla** – **plačilo 75,66 EUR/GVŽ**,

V polnih tleh je lahko največ 15 % drenažnih odprtin.

- 20 % večja neovirana talna površina na žival v skupinskih boksih od površine določene s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali – **plačilo 65,44 EUR/GVŽ**,
- obogatitev okolja z zaposlitvenim materialom, da se živalim omogoči zadovoljevanje njihovih naravnih potreb – **tekačem in pitancem je treba zagotoviti vsaj en optimelen material po volji (ad libitum)** – **plačilo 21,47 EUR/GVŽ**,

Kot optimalen material za zaposlitev se šteje slama, seno, silaža oziroma senaža kot nastilj ali pa kot dodatek na tla v boksu ali v jasli različnih izvedb.

Pitanci:

- skupinska reja z izpustom – **plačilo 41,06 EUR/GVŽ**.

Podintervencija DŽ – govedo

Vstopni pogoj

Upravičenec mora na dan vnosa zahtevka za posamezno zahtevo za podintervencijo DŽ – govedo **rediti najmanj tako število goveda kot ustreza 2 GVŽ goveda** razen za zahtevi za vzrejo telet in izkoreninjenje BVD kjer se pogoj 2 GVŽ preverja pred izplačilom.

Nabor možnih zahtev (1)

Paša:

- govedo se mora neprekinjeno pasti najmanj **120 dni v letu v obdobju od 1. aprila do 15. novembra**,
- govedo lahko prenočuje v hlevu,
- krave molznice se morajo dnevno pasti vsaj v času med obema molžama,
- zatiranje zajedavcev na podlagi predhodne koprološke analize, spomladi pred začetkom paše in jeseni po zaključku paše,
- voditi je potrebno dnevnik paše;
- **obtežba z živalmi, ki jih upravičenec navede na zahtevku, glede na skupno površino GERK-ov, na katerih je izvajanje paše dovoljeno, ne sme presegati 3 GVŽ/ha**, razen v primeru, ko se paša izvaja tudi na planini oziroma skupnem pašniku drugega nosilca kmetijskega gospodarstva. Pri tem se upoštevajo le **GERK-i, ki imajo določeno vrsto rabe 1100 – njiva, 1131 – začasno travinje, 1161 – hmeljišče v premeni, 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi in 1222 – ekstenzivni sadovnjak, ki mora biti zatravljen**. GERK-i z vrsto rabe 1100 – njiva in 1161 – hmeljišče v premeni morajo biti zasejani s travami, travno deteljnimi mešanicami ali deteljno travnimi mešanicami, ki so na površini prisotne pretežni del vegetacijskega obdobja.

Plačilo za pašo zanaša 52,90 EUR/GVŽ (85 % od izračunane višine plačila, ki znaša 62,23 EUR/GVŽ)!

Podintervencija DŽ – govedo

Koprološka analiza:

- **koprološka analiza in izdaja zdravil za tretiranje živali na podlagi rezultatov koprološke analize morata biti opravljeni spomladi pred začetkom paše in v jeseni po končanem obdobju paše za govedo v letu 2023;**
- za koprološko analizo se vzame najmanj **en skupni vzorec blata za vsakih 20 goved**;
- spomladi mora biti koprološka analiza izdelana in podatki, razen datuma izdaje zdravil, vneseni v seznam koproloških analiz (Volos) **pred datumom vnosa zahtevka**, jeseni pa mora biti koprološka analiza izdelana in podatki vneseni v seznam koproloških analiz najpozneje **do 31. decembra 2023**;
- izdaja zdravil za tretiranje živali proti notranjim zajedavcem se izvede na podlagi pozitivnih rezultatov koprološke analize in strokovne presoje veterinarja;
- jeseni **upravičenec odda vzorec blata** za koprološko analizo pooblaščenim organizacijam po končanem obdobju paše za govedo najpozneje **do 30. novembra 2023**.

Prekinitev paše:

- zaradi telitve, bolezni ali poškodbe, nevarnosti napada velikih zveri in izjemnih vremenskih razmer. Če ta prekinitev ne traja skupno več kot deset dni se trajanje in razlog za prekinitev navedeta le v dnevniku paše, če traja več kot deset dni je treba v sedmih dneh po desetdnevnem obdobju umakniti zahtevek,
- zaradi višje sile (v 15 delovnih dneh od dneva, ko je upravičenec to zmožen storiti, sporoči višjo silo agenciji),
- zaradi pogina ali če žival zapusti kmetijsko gospodarstvo zaradi prodaje ali oddaje v zakol pred izpolnitvijo obdobja paše za govedo, mora upravičenec v Centralni register goveda sporočiti premik, ki se šteje kot pisni umik zahtevka za posamezno žival.

Pri izvajanju paše je treba upoštevati ekološko pomembna območja kjer je paša časovno omejena ali prepovedana!

Podintervencija DŽ – govedo

Nabor možnih zahtev (2)

Izpust:

- govedu mora biti zagotovljen stalni ali izmenični izpust, **živali morajo biti v izpustu najmanj po 2 uri na dan**;
- izpust je ograjena površina ob hlevu, namenjena gibanju živali na prostem in mora biti urejen tako, da se prepreči izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali okolje;
- površina izpusta mora za posamezno kategorijo goveda obsegati najmanj:
 - teleta 2 m² na žival;
 - mlado govedo od 6 mesecev do 1 leta 2,5 m² na žival;
 - mlado govedo nad 1 leto do 2 let 4 m² na žival;
 - govedo nad 2 leti 4,5 m² na žival;
 - plemenski bik 30 m² na žival;
- pri izmeničnem izpustu mora upravičenec voditi dnevnik ali urnik izpustov (izpust za posamezne živali se lahko prekine največ za 10 dni zaradi telitve, bolezni ali poškodbe in izjemnih vremenskih razmer, kar se vpiše v dnevnik ali urnik izpustov);

Zahteve za izpust in zahteve za pašo goveda ni mogoče uveljavljati hkrati za isto žival.

Plačilo za izpust znaša 41,60 EUR/GVŽ.

Podintervencija DŽ – govedo

Nabor možnih zahtev (3)

Vzreja telet:

- teletom v skupinskih boksih mora biti zagotovljena najmanj naslednja neovirana talna površina:
 - teleta do treh mesecev starosti vsaj 2 m² na žival,
 - teleta starejša od treh mesecev vsaj 2,5 m² na žival;
- tla morajo biti polna (ne rešetkasta) vsaj na 2/3 talne površine boksa in nastlana, kot ustrezen nastilj se šteje slama, seno, lesni sekanci, lesni oblanci in žagovina;
- zahteva se izvaja za vsa teleta na kmetijskem gospodarstvu;
- teleta morajo biti v tekočem letu na kmetijskem gospodarstvu upravičenca neprekinjeno najmanj štiri mesece;
- v obdobju iz prejšnje alineje morajo biti teleta označena, registrirana in vodena v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo govedu;
- upravičenec ob oddaji zahtevka poda izjavo, da v tekočem letu na kmetijskem gospodarstvu izpolnjuje zahteve iz prve in druge alineje, za vsa teleta na kmetijskem gospodarstvu.

Če se za teleta uveljavlja zahteva za vzrejo telet, hkrati za teleta ni mogoče uveljavljati paše in izpusta.

Plačilo za vzrejo telet znaša 60,71 EUR/GVŽ.

Podintervencija DŽ – govedo

Nabor možnih zahtev (4)

Izkoreninjenje goveje virusne diareje (BVD):

- Aktivnosti za pridobitev ali ohranitev statusa črede, proste BVD, se izvajajo v skladu s Pravilnikom o statusu črede, proste goveje virusne diareje (Uradni list RS, št. 92/22).
- Upravičenec, ki bo v letu 2023 izvajal aktivnosti za pridobitev statusa črede, proste BVD, ali aktivnosti za ohranitev statusa črede, proste BVD, mora **do 28. februarja 2023** veterinarski organizaciji predložiti izjavo o izvedbi aktivnosti za pridobitev ali ohranitev statusa črede, proste BVD, na obrazcu iz Priloge 6 uredbe DŽ. Veterinarska organizacija v sedmih dneh od prejema izjave vnese podatek o predloženi izjavi v seznam v Volos.
- Upravičenec, ki bo v letu 2023 izvajal **aktivnosti za pridobitev statusa črede**, proste BVD, mora imeti opravljeno prvo vzorčenje za pridobitev statusa črede, proste BVD, najpozneje **do 31. maja 2023**. Če so rezultati preiskav negativni, mora upravičenec izvesti drugo vzorčenje najpozneje **do 15. novembra 2023**. Prijavo za odvzem vzorcev za drugo vzorčenje mora upravičenec dati veterinarski organizaciji najpozneje **do 30. septembra 2023**. Če so rezultati preiskav pozitivni, mora upravičenec zagotoviti, da veterinarska organizacija, na katero je dal prijavo za odvzem vzorcev, **do 15. novembra 2023** začne z vzorčenjem živali.
- Upravičenec, ki bo v letu 2023 izvajal **aktivnosti za ohranitev statusa črede** proste BVD mora imeti v tekočem letu opravljeno vzorčenje in testiranje za ohranitev statusa črede proste BVD.

Plačilo za pridobitev statusa 8,26 EUR/GVŽ, za vzdrževanje statusa 4,13 EUR/GVŽ (plačilo se dodeli za povprečno število goveda v tekočem letu izraženo v GVŽ).

Podintervencija DŽ – drobnica

POMEMBNO: NOVOSTI V SISTEMU ZA IDENTIFIKACIJO IN REGISTRACIJO DROBNICE

V juniju 2022 je bil sprejet nov **Pravilnik o identifikaciji in registraciji drobnice (Uradni list RS, št. 85/22)**, ki je podlaga za vzpostavitev novega sistema za identifikacijo in registracijo drobnice. Trenutno na terenu potekajo aktivnosti popisovanja in registracije individualno označenih ovc in koz, ki morajo biti v skladu s predpisi **registrirane v CRD najpozneje do 31. januarja 2023**. Nov sistem med drugim uvaja **obvezno registracijo individualno označenih ovc in koz ter priglasitev premikov individualno označenih živali v CRD**, elektronski spremni list za drobnico in elektronski register drobnice na obratu.

Za ta namen sta izdelani nova spletna in mobilna aplikacija. Vsak rejec drobnice ima možnost, da si aktivira uporabniški račun in s tem pridobi dostop do spletne oz. mobilne aplikacije in lahko vse aktivnosti v CRD izvaja sam. Podrobne informacije so objavljene na spletni strani UVHVVR na naslovu:

<https://www.gov.si teme/identifikacija-in-registracija-drobnice/>

Ovce in koze morajo biti označene najpozneje do starosti 9 mesecev, če pa se živali premikajo z obrata prej, se jih označi pred premikom.

Podintervencija DŽ – drobnica

Vstopni pogoj

Upravičenec mora na dan vnosa zahtevka za podintervencijo DŽ – drobnica **rediti najmanj tako število drobnice kot ustreza 2 GVŽ drobnice**. Za preračun števila drobnice v GVŽ se za ovce in koze upošteva koeficient 0,15. Na zahtevek se iz CRD lahko prenese živali, ki so na dan vnosa zahtevka stare najmanj 9 mesecev.

Nabor zahtev (1)

Paša drobnice (**obvezna zahteva**):

- drobnica se mora pasti najmanj 210 dni, oziroma najmanj 180 dni na območjih s krajšo vegetacijsko dobo, v obdobju od 15. marca do 30. novembra (KMG je razvrščeno na območje s krajšo vegetacijsko dobo, če ima na **10. marec 2023** v RKG več kot 50 % grafične površine GERK-ov z vrsto rabe 1300, 1320 in 1222 znotraj območja s krajšo vegetacijsko dobo),
- drobnica lahko prenočuje v hlevu,
- zatiranje zajedavcev na podlagi predhodne koprološke analize, spomladi pred začetkom paše in jeseni po zaključku paše,
- voditi je potrebno dnevnik paše,
- **obtežba z živalmi**, ki jih upravičenec navede na zahtevku, glede na skupno površino GERK-ov, na katerih je izvajanje paše dovoljeno, **ne sme presegati 3 GVŽ/ha**, razen v primeru, ko se paša izvaja tudi na planini oziroma skupnem pašniku drugega nosilca kmetijskega gospodarstva. **Upoštevajo se GERK-i z vrsto rabe 1100 – njiva, 1131 – začasno travinje, 1161 – hmeljišče v premeni, 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi in 1222 – ekstenzivni sadovnjak.**

Plačilo za pašo drobnice znaša 50,67 EUR/GVŽ za najmanj 210 dni paše in 43,43 EUR/GVŽ za najmanj 180 dni paše.

Podintervencija DŽ – drobnica

Koprološka analiza:

- **koprološka analiza in izdaja zdravil za tretiranje živali na podlagi rezultatov koprološke analize morata biti opravljeni spomladi pred začetkom paše in v jeseni po končanem obdobju paše za drobnico v letu 2023;**
- za koprološko analizo se vzame najmanj **en skupni vzorec blata za vsakih 100 živali;**
- spomladi mora biti koprološka analiza izdelana in podatki, razen datuma izdaje zdravil, vneseni v seznam koproloških analiz (Volos) **pred datumom vnosa zahtevka**, jeseni pa mora biti koprološka analiza izdelana in podatki vneseni v seznam koproloških analiz najpozneje **do 31. decembra 2023;**
- izdaja zdravil za tretiranje živali proti notranjim zajedavcem se izvede na podlagi pozitivnih rezultatov koprološke analize in strokovne presoje veterinarja;
- jeseni **upravičenec odda vzorec blata** za koprološko analizo pooblaščenim organizacijam po končanem obdobju paše za drobnico najpozneje **do 15. decembra 2023.**

Prekinitev paše:

- zaradi jagnjitve, jaritve, bolezni ali poškodbe, nevarnosti napada velikih zveri in izjemnih vremenskih razmer. Če ta prekinitev ne traja skupno več kot deset dni se trajanje in razlog za prekinitev navedeta le v dnevniku paše, če traja več kot deset dni je treba v sedmih dneh po desetdnevnem obdobju umakniti zahtevke.
- zaradi višje sile (v 15 delovnih dneh od dneva, ko je upravičenec to zmožen storiti, sporoči višjo silo agenciji),
- zaradi pogina ali če žival zapusti kmetijsko gospodarstvo zaradi prodaje ali oddaje v zakol pred izpolnitvijo obdobja paše za drobnico, mora upravičenec v Centralni register drobnice sporočiti premik, ki se šteje kot pisni umik zahtevka za posamezno žival.

Pri izvajanju paše je treba upoštevati ekološko pomembna območja kjer je paša časovno omejena ali prepovedana!

Podintervencija DŽ – drobnica

Nabor zahtev (2)

Hlevska reja drobnice (izbirna zahteva):

- izbirno zahtevo mora upravičenec izvajati za vse živali za katere uveljavlja obvezno zahtevo (upravičenec mora ob oddaji zahtevka podati izjavo, da v tekočem letu izpolnjuje zahtevo za hlevsko rejo za vse živali za katere uveljavlja zahtevo za pašo);
- v času bivanja v hlevu izven obdobja paše za drobnico v tekočem letu mora biti ovcam in kozam v skupinskih boksih zagotovljeno najmanj:
 - **1,5 m² neovirane talne površine na ovco oziroma kozo,**
 - **0,35 m² neovirane talne površine na jagnje oziroma kozlička;**
- če upravičenec za posamezno žival ali več živali ne zagotovi celotnega obdobja hlevske reje, mora v primeru:
 - višje sile ali izjemnih okoliščin obvestiti agencijo;
 - pogina živali ali če žival zapusti kmetijsko gospodarstvo zaradi prodaje ali oddaje v zakol pred koncem tekočega leta, v CRD sporočiti premik, ki se šteje kot pisni umik zahtevka za posamezno žival;
- premik na sejem, razstavo ali na drugi G-MID znotraj KMG javljen v CRD se šteje za izpolnjevanje zahteve za hlevsko rejo;

Plačilo za hlevsko rejo drobnice znaša 52,25 EUR/GVŽ na območju z 210 dni paše in 62,70 EUR/GVŽ na območju s 180 dni paše.

Avtor: Marija Marinček

Podintervencija DŽ – drobnica

Nabor zahtev (3)

Izpust (**izbirna zahteva**):

- izbirno zahtevo mora upravičenec izvajati za vse živali za katere uveljavlja obvezno zahtevo (upravičenec mora ob oddaji zahtevka podati izjavo, da v tekočem letu izpolnjuje zahtevo za izpust za vse živali za katere uveljavlja zahtevo za pašo);
- v celotnem obdobju bivanja v hlevu, v času izven obdobja paše za drobnico v tekočem letu, mora biti drobnici zagotovljen stalni ali izmenični dostop do izpusta;
- izpust je ograjena površina ob hlevu, namenjena gibanju živali na prostem in mora biti urejen tako, da se prepreči izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali okolje;
- **živali morajo biti v izpustu najmanj po 2 uri na dan;**
- površina izpusta mora obsegati najmanj:
 - **2,5 m² na ovco oziroma kozo,**
 - **0,5 m² na jagnje oziroma kozlička;**
- pri izmeničnem izpustu mora upravičenec voditi dnevnik ali urnik izpustov (izpust za posamezne živali se lahko prekine največ za 10 dni zaradi jagnjitve, jaritve, bolezni ali poškodbe in izjemnih vremenskih razmer – vpis v dnevnik ali urnik izpustov);
- če upravičenec za posamezno žival ali več živali ne zagotovi celotnega obdobja izpusta, mora v primeru:
 - višje sile ali izjemnih okoliščin obvestiti agencijo;
 - pogina živali ali če žival zapusti kmetijsko gospodarstvo zaradi prodaje ali oddaje v zakol pred koncem tekočega leta, v CRD sporočiti premik, ki se šteje kot pisni umik zahtevka za posamezno žival;
- premik na sejem, razstavo ali na drug G-MID znotraj KMG, javljen v CRD, se šteje za izpolnjevanje zahteve za izpust;

Plačilo za izpust znaša 17,10 EUR/GVŽ na območju z 210 dni paše in 20,52 EUR/GVŽ na območju s 180 dni paše.

Podintervencija DŽ – konji

Vstopni pogoj

Upravičenec mora na dan vnosa zahtevka za podintervencijo DŽ – konji **rediti najmanj tako število konj kot ustreza 2 GVŽ konjev**. Za preračun števila konj v GVŽ se za konje **nad 6 meseci upošteva koeficient 1**, za konje stare **do vključno 6 mesecev** pa se uporablja **koeficient 0,4**. Podpora se dodeli za **vse kategorije registriranih čistopasemskih konj (seznam pasem v prilogi uredbe), ki potencialno vstopajo v prehransko verigo**. Reja privezanih konj ni dovoljena, razen v času krmljenja.

Paša konj in izpust (zahteva se izvaja v „paketu“)

Paša:

- konji se morajo pasti najmanj 120 dni v letu v obdobju od 1. aprila do 15. novembra,
- zatiranje zajedavcev na podlagi predhodne koprološke analize, spomladi pred začetkom paše in jeseni po zaključku paše,
- konji lahko prenočujejo v hlevu,
- voditi je potrebno dnevnik paše,
- obtežba z živalmi, ki jih upravičenec navede na zahtevku, glede na skupno površino GERK-ov, na katerih je izvajanje paše dovoljeno, **ne sme presegati 3 GVŽ/ha**, razen v primeru, ko se paša izvaja tudi na planini oziroma skupnem pašniku drugega nosilca kmetijskega gospodarstva. **Upoštevajo se GERK-i z vrsto rabe 1100 – njiva, 1131 – začasno travinje, 1161 – hmeljišče v premeni, 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi in 1222 – ekstenzivni sadovnjak.**

Podintervencija DŽ – konji

Izpust:

- v tekočem letu mora biti v času izven obdobja paše za konje konjem zagotovljen stalni ali izmenični dostop do izpusta (upravičenec mora ob oddaji zahtevka podati izjavo, da v tekočem letu izpolnjuje zahtevo za izpust za vse živali za katere uveljavlja to zahtevo);
- izpust je ograjena površina ob hlevu, namenjena gibanju živali na prostem in mora biti urejen tako, da se prepreči izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali okolje;
- pri izpuščanju konj v izpuste je treba upoštevati naslednje pogoje:
 - mlade živali v starosti od 6 mesecev do treh let morajo biti **v izpustu vsaj 2 uri na dan v čredi, ki šteje najmanj 2 živali**, velikost izpusta mora biti 50 m² na posamezno žival,
 - odrasli konji, starejši od treh let in plemenske kobile morajo biti **v izpustu vsaj 2 uri na dan v čredi, ki šteje najmanj 2 živali**, velikost izpusta mora biti najmanj 50 m² na posameznega konja,
 - plemenski žrebci morajo biti v izpustu vsaj 2 uri na dan; velikost izpusta mora biti najmanj 200 m² na posameznega žrebca;
- pri izmeničnem izpustu mora upravičenec voditi dnevnik ali urnik izpustov.

Podintervencija DŽ – konji

Koprološka analiza:

- **koprološka analiza in izdaja zdravil za tretiranje živali na podlagi rezultatov koprološke analize morata biti opravljeni spomladi pred začetkom paše in v jeseni po končanem obdobju paše za konje v letu 2023;**
- za koprološko analizo se vzame najmanj **en skupni vzorec blata za vsakih 20 konj;**
- spomladi mora biti koprološka analiza izdelana in podatki, razen datuma izdaje zdravil, vneseni v seznam koproloških analiz (Volos) **pred datumom vnosa zahtevka**, jeseni pa mora biti koprološka analiza izdelana in podatki vneseni v seznam koproloških analiz najpozneje **do 31. decembra 2023;**
- izdaja zdravil za tretiranje živali proti notranjim zajedavcem se izvede na podlagi pozitivnih rezultatov koprološke analize in strokovne presoje veterinarja;
- jeseni **upravičenec odda vzorec blata** za koprološko analizo pooblaščenim organizacijam po končanem obdobju paše za konje najpozneje **do 30. novembra 2023.**

Prekinitev paše in izpusta

- Obdobje paše za konje in izpust za posamezne živali se lahko prekine zaradi žrebitve, bolezni ali poškodbe in izjemnih vremenskih razmer za največ 10 dni. V tem primeru prekinitve ni treba sporočiti agenciji, temveč se trajanje in razlog za prekinitev navedeta le v dnevniku paše oziroma v dnevniku ali urniku izpusta.
- Če v obdobju paše poteka paša na planini ali skupnem pašniku ali gre žival v tekočem letu na sejem ali razstavo ali se živali premakne na pašo ali izpust na drugo gospodarstvo znotraj kmetijskega gospodarstva ter se premik živali sporoči v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo kopitarjev, se ta premik šteje kot izpolnjevanje obdobja paše in izpusta za konje.

Podintervencija DŽ – konji

Če upravičenec za vse živali ali določeno število živali, za katere uveljavlja zahtevek za podintervencijo DŽ – konji, ne zagotovi celotnega obdobja paše za konje ali izpusta, mora v primeru:

- višje sile ali izjemnih okoliščin obvestiti agencijo (v 15 delovnih dneh od dneva, ko je upravičenec to zmožen storiti);
- prekinitve paše ali izpusta zaradi žrebitve, bolezni ali poškodbe in izjemnih vremenskih razmer, daljše od desetih dni, po tem obdobju v sedmih dneh umakniti zahtevek za te živali;
- pogina živali ali če določeno število živali zapusti kmetijsko gospodarstvo zaradi prodaje ali oddaje v zakol pred izpolnitvijo obdobja paše za konje ali pred koncem tekočega leta, umakniti zahtevek v skladu z uredbo, ki ureja integrirani administrativni in kontrolni sistem za leto 2023.

Pri izvajanju paše je treba upoštevati ekološko pomembna območja kjer je paša časovno omejena ali prepovedana!

Plačilo za pašo in izpust zanaša 48,16 EUR/GVŽ.

Odgovori na vprašanja (1)

- Prašičerejske kmetije, ki se letos na novo vključujejo v ukrep DŽ bi morale imeti narjene programe do novega leta. Glede na to, da ni bil izbran izvajalec preko javnega naročila me zanima, kako sedaj te kmetije izpolnijo obvezo, kdo jim bo naredil program? Kam naj javijo te kmetije svojo namero za vključitev v DŽ?

Pregled gospodarstva bo opravila Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Nosilci kmetijskih gospodarstev na ARSKTRP po telefonu na številko 01 580 77 92 ali po elektronski pošti na naslov dzpregled.aktrp@gov.si sporočijo, da želijo v letu 2023 vstopiti v podintervencijo DŽ – prašiči in da se za njihovo gospodarstvo izvede pregled. Rok za sporočanje je do vključno 31. januarja 2023.

- Ali se koeficienti za preračun št. živali za DŽ (govedo do 6 mesecev 0,4; govedo od 6 mesecev do 2 let 0,6 in nad dvema leti 1,0) uporabljajo le za preračun GVŽ za minimalni pogoj in plačilo ali tudi za izračun obtežbe? Ali se za izračun obtežbe vzame "standardne" koeficiente (0,15; 0,3; 0,6...)?

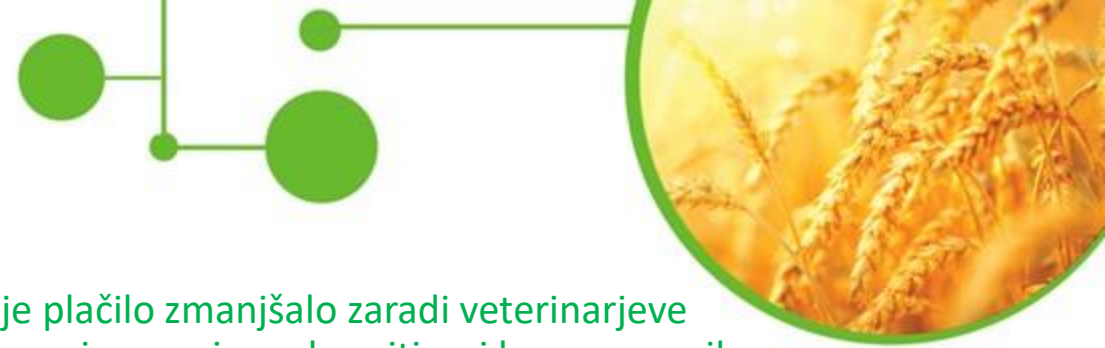
Za vse preračune v GVŽ se uporabljajo koeficienti iz uredbe: govedo do 6 mesecev 0,4; govedo od 6 mesecev do 2 let 0,6 in nad dvema letoma 1,0.

- Prosim za primer preračuna obtežbe, če kmetija pase tudi na planini (6. točka, 2. odstavek 21. člen).

V primeru, ko se paša izvaja tudi na planini oziroma skupnem pašniku drugega nosilca kmetijskega gospodarstva, obtežba z živalmi, ki jih upravičenec navede glede na skupno površino GERK-ov, na katerih je izvajanje paše dovoljeno, lahko presega 3 GVŽ/ha in se tega preračuna ne izvaja.

- Prejšnja leta se je velikokrat zgodilo, da je kmet vzorec blata oddal, veterinar pa analize ni naredil oz. ni vnesel v sistem. v nekaterih primerih je kmet veterinarja opozoril tudi po dvakrat, pa analize še vedno ni bilo narejene oz. vnešene. kako bo sedaj v takih primerih jeseni. kmet bo oddal blato, veterinar bo na analizo pozabil in bo kmet ostal brez plačila. morala bi biti varovalka, kot je npr. da mora veterinar izdati potrdilo o oddaji blata, kmet pa mora priti k nam da to potrdilo vnesemo v sistem ali da v primeru zavrnitve/odbitka plačila kmet lahko s tem dokazuje, da je blato oddal. pa prosim ne reči da so to izredno redki primeri, ko veterinar pozabi narediti oz. vnesti analizo. samo pri meni je bilo takih primerov cca. 10-20%. in vsako leto več je takih, ne manj!

Odgovori na vprašanja (2)

Podatkov o tem koliko je takih primerov, da kmet ni dobil plačila oziroma se mu je plačilo zmanjšalo zaradi veterinarjeve napake, nimamo. Do sedaj, ko je bila zahtevana le ena koprološka analiza, do tega primera ni moglo priti, saj brez vnesenih podatkov v seznam koproloških analiz v Volosu, ni bilo mogoče vnesti zahtevka za DŽ. Za letošnje leto pa načrtujemo skupaj z VZbSi natančno informiranje vseh veterinarskih organizacij glede novih obveznosti v zvezi s koprološkiimi analizami. Če bodo zaznane napake, pa bo treba preučiti možnost uvedbe „varovalke“, ki jo predlagate.

- Ali so izpusti, kljub temu, da zaradi gaženja niso več zatravljene del GERKa? do sedaj je bilo vedno povedano, da ne, če je toliko zgaženo, da skoraj ni trave. in če ne, ali lahko uveljavlja DŽ izpust, če izpusta nima v GERKu?

Uredba jasno določa, da je izpust je ograjena površina ob hlevu, namenjena gibanju živali na prostem, ki mora biti urejen tako, da se prepreči izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali okolje. V primeru, ki ga navajate ne gre za izpust, ki bi ustrezal zahtevi iz uredbe, hkrati pa je tak način rabe kmetijskih zemljišč tudi v nasprotju s prvim odstavkom 4. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih. Tla v izpustu morajo biti utrjena, da je omogočeno enostavno čiščenje. Neutrjeni izpusti so neprimerni, ker so tla navadno močno onesnažena in mokra, kar negativno vpliva na zdravje parkljev.

- DŽ konji - ali konju do 6 meseca starosti ni potrebno zagotoviti izpusta?

Žrebeta do 6 meseca starosti so običajno ob materah, zato za njih ni določen normativ in je treba upoštevati, da se zagotovi 50 m² na plemensko kobilo z žrebetom, ki sta vsaj 2 uri na dan v izpustu. Se pa strinjam, da uredba v tem delu ni dovolj jasna.

- Izpust za živali je navadno ob hlevu. ali jih lahko pozimi dnevno min. za dve uri vodijo na nekoliko oddaljene kmetijske površine in se jim to šteje kot izpust?

Kot je že pojasnjeno v odgovoru zgoraj, se upošteval le ustrezno urejen izpust ob hlevu.

HVALA ZA POZORNOST!